

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 89

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 31 ianuarie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 505 din 5 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă	2–3
Decizia nr. 506 din 5 octombrie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă	4–5
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
482. — Ordin al ministrului sănătății privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății nr. 368/2017 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman	5–8
812. — Ordin al secretarului de stat al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova pentru aprobarea ghidului și a documentarului de finanțare nerambursabilă — D.R.R.M. 2024	9
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 20 din 13 noiembrie 2023 (Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii)	10–15
★	
Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 505

din 5 octombrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Rompit Impex — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.742/2/2019 al Curții de Apel București — Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.174D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate, având în vedere că susținerile autoarei excepției sunt formulate prin raportare la împrejurări de fapt care s-ar putea produce. Aceste chestiuni țin de aplicarea legii de către instanțele judecătorești.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Decizia civilă nr. 171 din 23 mai 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.742/2/2019, **Curtea de Apel București — Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost invocată de Societatea Rompit Impex — S.R.L. din București într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații în anulare.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că dispozițiile legale criticate afectează durata termenului de formulare a contestației în anulare, în condițiile în care posibilitatea respectării termenului este condiționată de data comunicării hotărârii judecătorești. Astfel, prin comunicarea unei hotărâri judecătorești definitive de la data pronunțării peste limita termenului de un an se ajunge la sancționarea părții fără a exista o culpă din partea acesteia pentru depășirea termenului. Comunicarea hotărârii definitive spre finalul termenului de un an, dar cu mai puțin de 15 zile înainte de împlinirea acestuia ar determina o scurtare a termenului de 15 zile stabilit de teza întâi a art. 506 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

6. **Curtea de Apel București — Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal** arată că nu poate exista un conflict între dispozițiile legale criticate și prevederile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) și ale art. 24, întrucât obiectul de reglementare al acestor prevederi constituționale este în mod esențial diferit.

Constituționalitatea dispozițiilor legale criticate poate fi analizată în raport cu art. 21 din Constituție. Instanța judecătorească apreciază că prin stabilirea termenului de un an de la data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești pentru formularea contestației în anulare legiuitorul a urmărit asigurarea certitudinii raporturilor juridice tranșate în urma soluționării unui proces civil.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă, care au următorul cuprins: „(1) *Contestația în anulare poate fi introdusă în termen de 15 zile de la data comunicării hotărârii, dar nu mai târziu de un an de la data când hotărârea a rămas definitivă.*”

11. În opinia autoarei excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (3) privind valorile supreme ale statului de drept și alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, ale art. 21 — *Accesul liber la justiție* și ale art. 24 — *Dreptul la apărare*.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 506 din Codul de procedură civilă au mai fost analizate prin Decizia nr. 322 din 10 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 738 din 27 august 2018, sau prin Decizia nr. 398 din 5 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 767 din 20 septembrie 2019, prilej cu care a constatat constituționalitatea acestora.

13. Curtea a reținut că termenele instituite prin textul de lege criticat au în vedere soluționarea procesului cu celeritate, în absența acestora contestația în anulare putând fi formulată oricând, fapt ce ar fi de natură a genera o stare de perpetuă incertitudine în ceea ce privește raporturile juridice stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, afectând astfel grav stabilitatea și securitatea care trebuie să le caracterizeze.

14. De altfel, art. 126 alin. (2) din Constituție atribuie exclusiv legiuitorului prerogativa stabilirii competenței și procedurii de judecată, inclusiv a condițiilor de exercitare a căilor de atac, ceea ce înseamnă că termenele procedurale instituite de textul de lege criticat reprezintă expresia aplicării acestor dispoziții constituționale.

15. În ceea ce privește momentul de la care încep să curgă termenele procedurale, Curtea a reținut că legiuitorul

a reglementat, cu titlu general, faptul că acestea încep să curgă de la data comunicării actelor de procedură, dacă legea nu prevede altfel [art. 184 alin. (1) din Codul de procedură civilă], regulă care este prevăzută și în art. 506 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă. Pentru fixarea momentului de la care curge termenul de 15 zile pentru formularea contestației în anulare, legiuitorul s-a raportat la un criteriu determinat și obiectiv, acesta fiind comunicarea hotărârii, care va avea loc în toate cazurile, inclusiv în privința hotărârilor judecătorești rămase definitive, potrivit art. 427 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Așadar, față de vechea reglementare procesual civilă sub imperiul căreia erau comunicate doar hotărârile susceptibile de a fi atacate cu apel sau recurs, deci nu și acelea rămase irevocabile, art. 427 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că „Hotărârea se va comunica din oficiu părților, în copie, chiar dacă este definitivă. Comunicarea se va face de îndată ce hotărârea a fost redactată și semnată în condițiile legii.”, respectiv în cel mult 30 de zile de la pronunțare, potrivit art. 426 alin. (5) din Codul de procedură civilă. În urma modificării operate prin Legea nr. 310/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea altor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1074 din 18 decembrie 2018, termenul de redactare și semnare a hotărârii judecătorești, în cazuri temeinic motivate, poate fi prelungit cu câte 30 de zile, de cel mult două ori, putând fi deci prelungit până la 90 de zile. Prin urmare, comunicarea reprezintă garanția unui proces echitabil și transparent, scopul acesteia fiind acela ca părțile să ia act de conținutul hotărârii și să își poată formula, dacă este cazul, criticile împotriva acesteia.

16. În actuala reglementare, termenul de un an prevăzut de art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă are semnificația unui termen-limită, înăuntrul căruia trebuie să aibă loc comunicarea hotărârii definitive și, totodată, exercitarea contestației în anulare.

17. Faptul că hotărârea a fost comunicată înainte de împlinirea termenului de un an de la rămânerea definitivă a acesteia nu deschide dreptul părții interesate să formuleze contestația în anulare oricând după comunicare și până la împlinirea termenului de un an, aceasta având obligația să respecte termenul de 15 zile de la comunicare instituit prin art. 506 alin. (1) teza întâi din Codul de procedură civilă. Așadar, părțile nu pot formula contestație în anulare alternativ, în 15 zile de la comunicare sau într-un an de la rămânerea definitivă a hotărârii. Termenul de un an prevăzut de dispozițiile legale criticate reprezintă un beneficiu acordat de legiuitor pentru a nu afecta accesul liber la justiție al persoanelor, determinat de eventualele erori procedurale.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea Rompit Impex — S.R.L. din București în Dosarul nr. 1.742/2/2019 al Curții de Apel București — Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 506 alin. (1) teza a doua din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitiv și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a IX-a de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

18. În cazul în care hotărârea nu a fost redactată și, prin urmare, comunicarea nu a avut loc în termenul de un an de la data rămânerei definitive a acesteia, partea nu va putea fi decăzută din termenul de formulare a contestației în anulare. În acest caz, partea va putea solicita repunerea în termen, arătând că nedeplinirea contestației în anulare în termen se datorează unui motiv temeinic justificat, neimputabil ei, respectiv neredactarea hotărârii și, implicit, necomunicarea acesteia în limita termenului de un an prevăzut de lege. Aceeași soluție se impune și pentru situația în care comunicarea hotărârii s-a făcut în termenul de un an, dar în mai puțin de 15 zile până la împlinirea acestui termen.

19. În ceea ce privește termenul de motivare a contestației în anulare, Curtea a observat că art. 506 alin. (2) din Codul de procedură civilă prevede expres faptul că aceasta se motivează în termenul de 15 zile prevăzut la alin. (1), respectiv în termenul de declarare a căii extraordinare de atac. Așadar, alin. (1) al art. 506 din Codul de procedură civilă stabilește termenul de declarare a căii extraordinare de atac în 15 zile de la comunicare, termen în care se va și motiva, având în vedere dispozițiile alin. (2) al aceluiași articol.

20. Astfel, în calea extraordinară de atac a contestației în anulare nu se realizează un control judiciar asupra unei judecăți anterioare, iar motivele pentru care se poate promova această cale de atac a contestației în anulare sunt limitativ stabilite prin art. 503 din Codul de procedură civilă și au drept scop pronunțarea unor hotărâri judecătorești corecte. Prin urmare, Curtea a reținut că motivarea contestației în anulare trebuie să se facă în termenul de declarare a căii extraordinare de atac.

21. În aceste condiții, Curtea nu a putut reține o încălcare a principiului egalității cetățenilor, întrucât norma criticată se aplică în mod egal tuturor celor aflați în ipoteza acesteia, fără nicio discriminare pe considerente arbitrare. Curtea a statuat în jurisprudența sa că la situații egale trebuie să corespundă un tratament egal, iar încălcarea principiului egalității și nediscriminării ar putea exista atunci când se aplică un tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă, ipoteză ce nu corespunde situației prezentate în cauză (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 781 din 17 noiembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 16 februarie 2016).

22. Nici accesul liber la justiție și nici dreptul la apărare nu sunt înfrânte atât timp cât, potrivit dispozițiilor legale criticate, părților interesate le este asigurată posibilitatea exercitării unei căi extraordinare de atac împotriva hotărârii judecătorești considerate defavorabile.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 506

din 5 octombrie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Andreea Costin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ioan-Sorin-Daniel Chiriazii.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Adrian Crăescu în Dosarul nr. 1.808/325/2019/a2.1.1.1.1 al Judecătoriei Timișoara — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.357D/2019.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens arată că instituirea cerinței semnăturii pe cererea de chemare în judecată nu reprezintă o încălcare a accesului liber la justiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea civilă nr. 9.827 din 7 august 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.808/325/2019/a2.1.1.1.1, **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă**. Excepția a fost invocată de Adrian Crăescu într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare a încheierii prin care a fost anulată o cerere de acordare a ajutorului public judiciar, întrucât nu a fost îndeplinită obligația de semnare a acesteia.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispoziția legală criticată, prin modul în care a fost aplicată în cazul său și prin faptul că nu se aplică împreună cu art. 196 alin. (2) din Codul de procedură civilă, îngrădește accesul liber la justiție. De asemenea, apreciază că o lege trebuie să fie clară, iar aplicarea acesteia unitară, și nu diferită, cum s-a întâmplat în cazul său, când instanțele au aplicat diferit prevederile art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă.

6. Mai arată că art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă prevede doar cerința semnăturii, fără alte specificații (originală, olografă), iar legea permite trimiterea cererii și prin poștă electronică, nefăcând alte mențiuni.

7. **Judecătoria Timișoara — Secția I civilă** apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale, întrucât dispoziția legală care prevede obligația de a semna o cerere adresată unei instanțe nu poate constitui prin ea însăși o îngărare în exercitarea dreptului de acces liber la justiție.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl reprezintă dispozițiile art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă, având următorul cuprins: „*Cererea de chemare în judecată va cuprinde: [...] f) semnătura.*”

12. În opinia autorului excepției, dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 21 — *Accesul liber la justiție*.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textul de lege criticat reglementează obligația ce revine părților, de a semna cererile adresate instanțelor judecătorești. Semnătura reclamantului este menită să ateste manifestarea de voință necesară declanșării procesului civil. Legea consacră expres prin art. 148 alin. (1) din Codul de procedură civilă condiția formei scrise și obligativitatea semnării oricărei cereri adresate instanțelor judecătorești. Așadar, ori de câte ori justițiabilul adresează o cerere pentru care legea prevede forma scrisă, acesta are obligația să o și semneze.

14. În situația în care nu este îndeplinită această condiție de formă, Codul de procedură civilă dă posibilitatea complinirii acesteia fie prin semnarea cererii de către autorul acesteia, fie în tot cursul judecării din fața instanței judecătorești, fie până la primul termen de judecată următor. Așadar, Codul de procedură civilă prevede expres la art. 196 alin. (2) că dacă se invocă lipsa de semnătură, reclamantul care lipsește la acel termen va trebui să semneze cererea cel mai târziu la primul termen următor, fiind înștiințat în acest sens prin citație. Totodată, alin. (3) al aceluiași articol prevede că orice altă neregularitate în legătură cu semnarea cererii de chemare în judecată va fi îndreptată de reclamant în condițiile prevăzute la alin. (2).

15. Din economia textelor procedurale rezultă că sancțiunea anulării cererii operează doar în cazul lipsei totale a mențiunii privitoare la semnarea cererii de chemare în judecată.

16. Așa fiind, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale referitoare la liberul acces la justiție, ci, dimpotrivă, dau expresie acestui principiu, constituind o garanție a respectării drepturilor procesuale ale părților.

17. În ceea ce privește susținerea referitoare la tipul semnăturii (originală, olografă), precum și la modul în care a fost aplicată dispoziția legală criticată la situația de fapt concretă a cauzei sale, Curtea reține că aceasta nu reprezintă o veritabilă critică de

neconstituționalitate, problemele pe care le ridică autorul excepției constituind aspecte ce țin exclusiv de competența instanțelor de judecată, textul legal criticat reglementând doar obligația semnării cererii adresate instanței judecătorești.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Adrian Crăescu în Dosarul nr. 1.808/325/2019/a2.1.1.1.1 al Judecătoria Timișoara — Secția I civilă și constată că dispozițiile art. 194 lit. f) din Codul de procedură civilă sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoria Timișoara — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 5 octombrie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Andreea Costin

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII

ORDIN

privind modificarea și completarea Ordinului ministrului sănătății nr. 368/2017 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman

Văzând Referatul de aprobare nr. AR 1.421 din 29 ianuarie 2024 al Direcției farmaceutice și dispozitive medicale din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 890 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul sănătății emite următorul ordin:

Art. I. — Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017 pentru aprobarea Normelor privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 29 martie 2017, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 3¹ se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 3¹. — Prețurile maxime ale medicamentelor autorizate de punere pe piață aprobate în Canamed și Catalogul public și prețurile de referință generice/biosimilare/inovative rămân valabile până la intrarea în vigoare a ordinului de aprobare a prețurilor calculate în urma corecției anuale, dar nu mai mult de 31 decembrie 2024.”

2. În anexă, la articolul 2, după alineatul (12) se introduce un nou alineat, alineatul (13), cu următorul cuprins:

„(13) Prin excepție de la alin. (1), medicamentele care au drept formă farmaceutică «gaz medicinal» nu sunt supuse

aprobării de preț. Prețul acestor medicamente se stabilește și se modifică în mod liber.”

3. În anexă, la articolul 2, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Cu excepția situațiilor prevăzute la alin. (11), (12), (13), art. 4 alin. (3) și art. 14¹ alin. (5), este interzisă comercializarea pe teritoriul României a medicamentelor pentru care Ministerul Sănătății nu a emis ordin de aprobare a prețului.”

4. În anexă, la articolul 4, alineatul (15) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(15) Prevederile alin. (14) nu se aplică în situația medicamentului pentru care deținătorul APP, până la emiterea de către ANMDMR a deciziei rezultate în urma finalizării procesului de evaluare a tehnologiilor medicale sau includerii DCI în lista aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 720/2008, republicată, cu modificările și completările ulterioare («Lista»), nu intenționează să pună efectiv medicamentul pe piață. În această

situație, ministerul avizează prețurile maxime stabilite în conformitate cu prezentele norme. În cazul în care, în urma finalizării procesului de evaluare a tehnologiilor medicale, ANMDMR emite o decizie de includere condiționată în Listă, prețurile avizate vor fi aprobate prin ordin ulterior emiterii deciziei. În cazul în care, în urma finalizării procesului de evaluare a tehnologiilor medicale, ANMDMR emite o decizie de includere necondiționată în Listă, prețurile avizate vor fi supuse corecției anuale și vor fi aprobate prin ordin al ministrului sănătății, în condiția în care deținătorul APP transmite ministerului notificarea către ANMDMR, conform anexei nr. 4, din care să rezulte faptul că este asigurată încadrarea în interiorul termenului de 90 de zile pentru punerea efectivă pe piață a medicamentului.”

5. În anexă, la articolul 51, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 51. — (1) Prin excepție de la prevederile art. 5, pentru medicamentele care au preț aprobat prin ordin al ministrului sănătății, în cazul schimbării/menținerii codului CIM al medicamentului, în situația schimbării deținătorului APP, a denumirii comerciale, în aceeași mărime de ambalaj (număr de unități terapeutice) și același preț, solicitantul va notifica Ministerul Sănătății — structura de specialitate, conform anexei nr. 5, prin intermediul Punctului de contact unic electronic orice modificare intervenită, ulterior actualizării de către ANMDMR a informațiilor din Nomenclatorul medicamentelor de uz uman. Notificarea va conține următoarele informații minime, după caz:

- cod CIM vechi, cod CIM nou;
- DAPP vechi, DAPP nou;
- modificarea intervenită asupra denumirii comerciale.”

6. În anexă, după articolul 51 se introduce un nou articol, articolul 52, cu următorul cuprins:

„Art. 52. — În vederea aprobării creșterii prețurilor medicamentelor de uz uman în condițiile art. 12 alin. (2) și (2¹), solicitantul va depune la Ministerul Sănătății, structura de specialitate, în format electronic prin intermediul Punctului de contact unic electronic sau integrat prin alte platforme, cu respectarea prezentelor norme, următoarele documente:

- cerere-tip, conform anexei nr. 11;
- documentele prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d), e) și h);
- declarație pe propria răspundere a deținătorului APP sau a reprezentantului, prin care sunt puse la dispoziția Ministerului Sănătății datele necesare, inclusiv detaliile asupra modificărilor intervenite de la aprobarea ultimului preț al medicamentului și care, în opinia acestuia, justifică prețul solicitat.”

7. În anexă, articolul 10 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 10. — Ministerul Sănătății poate afișa în mod transparent prețurile aprobate și înregistrate în Canamed și în Catalogul public pe pagina web proprie. De asemenea, Ministerul Sănătății poate pune la dispoziția organizațiilor profesionale din domeniul sănătății oricare dintre cele două cataloage pentru a le publica pe paginile web proprii.”

8. În anexă, la articolul 12, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) În intervalul dintre două corecții succesive se poate efectua solicitare de creștere a prețurilor maxime ale medicamentului, în conformitate cu art. 4 alin. (6), pentru medicamentele prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. h)—h³). În cazul medicamentelor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. h³), solicitarea de creștere a prețurilor maxime se poate efectua o singură dată, iar în cazul acestor medicamente, creșterea nu poate depăși 20% din nivelul deja aprobat în Canamed sau Catalogul public.”

9. În anexă, la articolul 12, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) În intervalul dintre două corecții succesive se poate efectua solicitare de creștere a prețurilor maxime ale medicamentului, doar o singură dată și fără a depăși cu mai mult de 20% nivelul aprobat în Canamed sau Catalogul public pentru același medicament la data depunerii documentației, pentru medicamentul care are aprobat nivel al prețului de referință generic/biosimilar/inovativ și care, în același timp, este singurul medicament pe acea DCI, concentrație, formă farmaceutică cu preț aprobat în Canamed, respectiv în Catalogul public, fără a se lua în considerare forma de ambalare.”

10. În anexă, articolul 19 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 19. — Cota maximă de adaos se utilizează doar în scopul calculării prețului cu amănuntul maximal de farmacie, în vederea includerii în Canamed și Catalogul public, în condițiile prezentei metodologii, și se aplică prețului cu ridicata maximal, după cum urmează:

— lei —

Nivelul valoric al prețului cu ridicata	Cota de adaos maxim
0—25,00	24%
peste 25,00—50,00	20%
peste 50,00—100,00	16%
peste 100,00—300,00	12%
peste 300,00—1.500,00	35 lei
peste 1.500,00	1% + 35 lei”

11. În anexă, articolul 20 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 20. — Cota maximă de adaos se utilizează doar în scopul calculării prețului cu ridicata maximal de distribuție, în vederea includerii în Canamed și Catalogul public, în condițiile prezentei metodologii, și se aplică prețului de producător maximal, după cum urmează:

— lei —

Nivelul valoric al prețului de producător	Cota de adaos maxim
0—50,00	14%
peste 50,00—100,00	12%
peste 100,00—300,00	10%
peste 300,00—1.500,00	30 lei
peste 1.500,00	1% + 30 lei”

12. În anexă, după anexa nr. 11 se introduce o nouă anexă, anexa nr. 12, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. II. — (1) Pentru medicamentele care la data intrării în vigoare a prezentului ordin au preț de producător maximal aprobat în Canamed cu o valoare mai mare de 1.500 lei, Ministerul Sănătății recalculează și publică, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentului ordin, prețurile cu ridicata maxime fără TVA, respectiv cu amănuntul maxime cu TVA, în conformitate cu art. I pct. 10 și 11.

(2) Sunt exceptate de la aplicarea prevederilor alin. (1) medicamentele autorizate pentru nevoi speciale, precum și medicamentele care fac obiectul unor contracte cost-volum/cost-volum-rezultat.

Art. III. — Medicamentele prevăzute la art. I pct. 2 vor fi excluse din Canamed în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prevederilor prezentului ordin.

Art. IV. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul sănătății,
Alexandru Rafila

București, 29 ianuarie 2024.
Nr. 482.

ANEXĂ
(Anexa nr. 12 la norme)

C E R E R E de aprobare a majorării prețurilor la medicamente

I. A. Pentru prețul ce va fi aprobat în Canamed, ..., deținător/reprezentant al deținătorului Autorizației de punere pe piață/Deciziei Comisiei Europene nr. ...., solicit majorarea prețului maximal de producător, a prețului maximal cu ridicata și a prețului maximal cu amănuntul pentru produsul/produsele, după cum urmează:

Denumire produs*)	Forma farmaceutică*)	Forma de ambalare*)	DCI*)	CIM	Cod produs (GTIN/PPN)	DAPP	Preț producător actual	Preț producător majorat	Preț cu ridicata fără TVA maximal	Preț cu amănuntul cu TVA maximal

*) Datele vor fi trecute în tabele în conformitate cu autorizația de punere pe piață sau cu decizia Comisiei Europene.

Vă declar că nivelul/nivelurile prețului/prețurilor de producător respectă prevederile din Normele privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maximale ale medicamentelor de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare.

B. Pentru prețul ce va fi aprobat în Catalogul public, ..., deținător/reprezentant al deținătorului Autorizației de punere pe piață/Deciziei Comisiei Europene nr. ...., solicit majorarea prețului maximal de producător, a prețului maximal cu ridicata și a prețului maximal cu amănuntul pentru produsul/produsele, după cum urmează:

Denumire produs*)	Forma farmaceutică*)	Forma de ambalare*)	DCI*)	CIM	Cod produs (GTIN/PPN)	DAPP	Preț producător actual	Preț producător majorat	Preț cu ridicata fără TVA maximal	Preț cu amănuntul cu TVA maximal

*) Datele vor fi trecute în tabele în conformitate cu autorizația de punere pe piață sau cu decizia Comisiei Europene.

Vă declar că nivelul/nivelurile prețului/prețurilor de producător respectă prevederile din Normele privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maximale ale medicamentelor de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare.

II. Declar pe propria răspundere, sub sancțiunea prevăzută de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la falsul în declarații, că prețul în vigoare la data depunerii documentației, înregistrat în cataloagele din țările de comparație prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d) din Normele privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maximale ale medicamentelor de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare, cataloage ale căror linkuri sunt publicate pe pagina dedicată a site-ului ministerului, este următorul:

Țările de comparație și sursa informației pentru fiecare țară	Denumirea produsului	Forma farmaceutică	Forma de ambalare	Preț producător — lei —

Anexez în susținerea datelor prezentate Recipisa electronică a selecției din cataloagele de comparație, marcată temporal.

III. Declar pe propria răspundere, sub sancțiunea prevăzută de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la falsul în declarații, faptul că nu există preț înregistrat și nici formă de ambalare apropiată de cea solicitată, pentru DAPP, în cataloagele existente în țările de comparație prevăzute la art. 5 alin. (1) lit. d) din Normele privind

modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare, în vigoare la data depunerii documentației:

Nr. crt.	Țara de comparație	Denumirea comercială a medicamentului	Nu există preț aprobat.
1.	Republica Cehă		☐
2.	Republica Bulgaria		☐
3.	Republica Ungară		☐
4.	Republica Polonă		☐
5.	Republica Slovacă		☐
6.	Republica Austria		☐
7.	Regatul Belgiei		☐
8.	Republica Italiană		☐
9.	Lituania		☐
10.	Spania		☐
11.	Grecia		☐
12.	Germania		☐

IV. Declar pe propria răspundere, sub sancțiunea prevăzută de Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la falsul în declarații, că pentru medicamentul inovativ .....

(Se completează cu denumirea medicamentului,
denumirea comună internațională, forma farmaceutică,
concentrația, producătorul.)

data de la care nu mai beneficiază, cumulativ, de protecție de introducere pe piață instituită de prevederile art. 14 alin. (11) din Regulamentul (CE) nr. 726/2004 sau în baza unui certificat de protecție suplimentară potrivit prevederilor art. 13 din Regulamentul (CE) nr. 469/2009, dacă nu se află sub incidența altor dispoziții contrare în ceea ce privește protecția de introducere pe piață, este .....

V. Prezint anexat, în conformitate cu Normele privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare, copie de pe următoarele documente:

Denumirea produsului	Nr. APP/Nr. Deciziei Comisiei Europene	Anexe

VI. Produsul/Produsele se încadrează în categoria medicamentelor:

- inovative
- orfane
- generice
- biosimilare
- imunologice
- PUMA (autorizație de uz pediatric)
- derivate din sânge sau plasmă umană
- destinate managementului coagulopatiei
- esențiale.

VII. Declar că informațiile și documentele prezentate respectă Normele privind modul de calcul și procedura de aprobare a prețurilor maxime ale medicamentelor de uz uman, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 368/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Anexez dovada calității de reprezentant al deținătorului .....

(Se completează doar dacă cererea este depusă de reprezentant.)

Date de contact: .....

(Compania) Nume: .....

Adresa: .....

Telefon: .....

E-mail: .....

Numele persoanei de contact .....

Data: .....

Semnătura: .....

DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU REPUBLICA MOLDOVA

ORDIN
pentru aprobarea ghidului și a documentarului de finanțare
nerambursabilă — D.R.R.M. 2024

Având în vedere prevederile:

— art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2021 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale, aprobată prin Legea nr. 266/2021;

— pct. 5 al anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 832/2022 privind stabilirea atribuțiilor, organizarea și funcționarea Cancelariei Prim-Ministrului, cu modificările și completările ulterioare;

— Hotărârii Guvernului nr. 808/2021 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, cu modificările ulterioare;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

— Legii nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

— Legii nr. 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni pentru această activitate, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 4 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 808/2021 privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova, cu modificările ulterioare,

secretarul de stat al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă ghidul și documentarul de finanțare nerambursabilă — D.R.R.M. 2024, prevăzute în anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul secretarului de stat al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova nr. 509/2023 pentru aprobarea Ghidului și a Documentarului de finanțare nerambursabilă — D.R.R.M. 2023, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 și 89 bis din 1 februarie 2023, se abrogă.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și pe site-ul Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova.

Secretarul de stat al Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova,
Adrian Dupu

București, 29 ianuarie 2024.
Nr. 812.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COMPLETUL PENTRU SOLUȚIONAREA RECURSULUI ÎN INTERESUL LEGII

DECIZIA Nr. 20 din 13 noiembrie 2023

Dosar nr. 2.233/1/2023

Corina-Alina Corbu — președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Ionel Barbă — președintele delegat al Secției de contencios administrativ și fiscal

Carmen Elena Popoiag — Președintele delegat al Secției I civile

Marian Budă — Președintele Secției a II-a civile

Eleni Cristina Marcu — președintele delegat al Secției penale

Gheza Attila Farmathy — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Veronica Dumitrache — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Ionel Florea — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Horațiu Pătrașcu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Vasile Bîcu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Luiza Maria Păun — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Elena-Diana Tămagă — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Cristinel Grosu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Mădălina-Elena Vladu-Crevon — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Carmen Maria Ilie — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Daniel Gheorghe Severin — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Lucian Cătălin Mihai Zamfir — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Gabriela Elena Bogasiu — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Decebal Constantin Vlad — judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Beatrice Ioana Nestor — judecător la Secția I civilă

Denisa Livia Băldean — judecător la Secția I civilă

Diana Manole — judecător la Secția a II-a civilă

Valentina Vrabie — judecător la Secția a II-a civilă

Ilie Iulian Dragomir — judecător la Secția penală

Ioana Bogdan — judecător la Secția penală

1. Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ce formează obiectul Dosarului nr. 2.233/1/2023 este legal constituit conform dispozițiilor art. 516 alin. (1) din Codul de procedură civilă și ale art. 31 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere a Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție este reprezentat de doamna procuror-șef al Serviciului judiciar civil din cadrul Secției judiciare, Lavinia Ionescu.

4. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite ale Înaltei Curți de Casație și Justiție, desemnat în temeiul art. 32 din Regulament.

5. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii ia în examinare sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție ce formează obiectul Dosarului nr. 2.233/1/2023.

6. După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, constatând că nu sunt chestiuni prealabile, acordă cuvântul asupra recursului în interesul legii reprezentantului procurorului general.

7. Doamna procuror Lavinia Ionescu susține că prima orientare jurisprudențială este în litera și în spiritul legii, apreciind că, în cazul persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică anterior datei de 23 august 1944 și reținute în captivitate după încheierea armistițiului, perioada de prizonierat pentru stabilirea bazei de calcul al indemnizației nu include și perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944.

8. Nefiind întrebări pentru reprezentantul procurorului general, doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele completului, declară dezbaterile închise, iar completul de judecată rămâne în pronunțare asupra recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra recursului în interesul legii, constată următoarele:

1. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și obiectul recursului în interesul legii

9. Înalta Curte de Casație și Justiție a fost investită prin sesizarea formulată de procurorul general al Parchetului de pe

lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu soluționarea recursului în interesul legii ce vizează următoarea problemă de drept:

În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (2) lit. b), art. 4 alin. (1) și ale art. 5 alin. (7) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, în cazul persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică anterior datei de 23 august 1944 și reținute în captivitate după încheierea armistițiului, perioada de prizonierat pentru stabilirea bazei de calcul al indemnizației potrivit art. 4 alin. (1) din decretul-lege menționat include și perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944?

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

10. *Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare* (Decretul-lege nr. 118/1990)

„Art. 1. — (1) Constituie vechime în muncă și se ia în considerare la stabilirea pensiei și a celorlalte drepturi ce se acordă, în funcție de vechimea în muncă, timpul cât o persoană, după data de 6 martie 1945, pe motive politice:

a) a executat o pedeapsă privativă de libertate în baza unei hotărâri judecătorești rămase definitivă sau a fost lipsită de libertate în baza unui mandat de arestare preventivă pentru infracțiuni politice;

b) a fost privată de libertate în locuri de deținere în baza unor măsuri administrative sau pentru cercetări de către organele de represiune;

c) a fost internată în spitale de psihiatrie;

d) a avut stabilit domiciliu obligatoriu;

e) a fost strămutată într-o altă localitate;

f) a participat în acțiuni de împotrivire cu arma în mână și de răsturnare prin forță a regimului comunist până la data de 31 decembrie 1964.

(2) De aceleași drepturi beneficiază și persoana care:

a) a fost deportată în străinătate după 23 august 1944;

b) a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului, indiferent de locul reținerii.

(3) Fiecare an de detenție sau internare pentru situațiile prevăzute la alin. (1) și (2) se consideră ca vechime în muncă un an și șase luni.

(4) Perioadele prevăzute la alin. (1) lit. d) și e) constituie vechime în muncă, dacă persoanele în cauză fac dovada că nu au putut să se încadreze în muncă în funcții pentru care aveau pregătirea profesională.

(5) Se consideră vechime în muncă și perioada în care o persoană aflată într-una dintre situațiile prevăzute la alin. (1) nu s-a putut încadra ca urmare a unei invalidități de gradul I sau II survenite în timpul în care s-a aflat în acea situație sau, ulterior, dacă dovedește că aceasta s-a produs din cauza ori în legătură cu persecuția la care a fost supusă.

(6) Perioadele prevăzute în prezentul articol constituie și vechime neîntreruptă în muncă și în aceeași unitate și intră în calculul acestor vechimi.

Art. 4. — (1) Persoanele care s-au aflat în situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) lit. a), b), e) și f) și alin. (2) au dreptul la o indemnizație lunară de 700 lei pentru fiecare an de detenție, strămutare în alte localități, deportare în străinătate sau prizonierat, indiferent dacă sunt sau nu sunt pensionate. (...)

Art. 5. — (...) (5) De prevederile alin. (6)—(9) beneficiază în mod corespunzător și copilul celui decedat după eliberarea din detenție, internare abuzivă în spitale de psihiatrie, după ridicarea măsurii domiciliului obligatoriu, strămutare, deportare sau prizonierat, în situația în care părintele său, deși ar fi avut dreptul, nu a beneficiat de prevederile prezentului decret-lege. (...)

(7) Copilul născut după încetarea situațiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) are dreptul la o indemnizație lunară în cuantum de 50% din indemnizația de care ar fi beneficiat părintele său decedat, stabilită conform prevederilor art. 4 la data depunerii cererii de către copil. (...)

11. *Legea nr. 38/1990 privind extinderea prevederilor Decretului-lege nr. 118/1990 și la persoanele deportate în străinătate după 23 august 1944* (Legea nr. 38/1990)

Articol unic. — „Prevederile Decretului-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945 se extind și la persoanele deportate în străinătate după 23 august 1944.

În această categorie sunt incluse și persoanele constituite în prizonieri de către partea sovietică după data de 23 august 1944.”

III. Orientările jurisprudențiale divergente

12. Autorul sesizării a menționat că divergența jurisprudențială are la bază acțiunile introduse de către copiii prizonierilor din fosta Uniune a Republicilor Sovietice Socialiste (U.R.S.S.), având ca obiect anularea parțială a deciziilor emise de către agențiile județene pentru plăți și inspecție socială, precum și obligarea acestora la modificarea deciziilor contestate în sensul de a include, în vederea calculării și acordării drepturilor menționate (50% din indemnizația de 700 de lei pentru fiecare an de prizonierat al antecesorului), pentru toată perioada de prizonierat, inclusiv cea anterioară datei de 23 august 1944.

13. *Într-o primă orientare jurisprudențială* s-a apreciat că art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990 se interpretează în sensul că drepturile prevăzute de art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din același act normativ vizează numai perioada ulterioară datei de 23 august 1944.

14. În argumentarea acestei orientări s-a arătat că statul român a înțeles să acorde despăgubiri, începând cu data de 23 august 1944, persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică după această dată ori, fiind constituite ca atare înainte de această dată, care au fost reținute în captivitate după încheierea armistițiului.

15. Legiuitorul a prezumat că, ulterior datei de 23 august 1944, constituirea unui soldat român în prizonier sau reținerea sa în captivitate, după încheierea armistițiului cu alianța militară din care a făcut parte și U.R.S.S., reprezintă o formă de persecutare din motive politice.

16. Astfel, s-a urmărit acordarea unor beneficii persoanelor care au fost deportate în străinătate sau au fost constituite în prizonieri după data de 23 august 1944, iar nu tuturor celor care, în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial, au fost în această situație și pentru care există alte forme de recompensare.

17. Calitatea de prizonier anterioară datei de 23 august 1944 nu poate fi considerată o formă de persecuție din motive politice, ci o situație specifică stării de război, care nu intră sub incidența

normelor legale ce consacără dreptul la acordarea indemnizațiilor prevăzute de art. 4 din Decretul-lege nr. 118/1990.

18. Reparațiile acordate pentru aceste categorii de persoane se fundamentează pe culpa statului român, care ar rezulta din împrejurarea că nu a depus nicio diligență pentru recuperarea cetățenilor săi deportați ori aflați în prizonerat. Or, culpa statului român poate viza numai perioada ulterioară încheierii armistițiului din 12 septembrie 1944, care și-a produs efectele după data de 23 august 1944; pentru perioada anterioară acestei date, prizoneratul a derivat din starea de beligeranță cu U.R.S.S.

19. În sensul primei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de Curtea de Apel Cluj și tribunalele Bihor, Călărași, Constanța, Cluj, Iași, Neamț și Tulcea.

20. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că trebuie recunoscută inclusiv perioada de prizonerat anterioară datei de 23 august 1944, pentru acordarea drepturilor prevăzute de art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din Decretul-lege nr. 118/1990.

21. În argumentare s-a arătat că, în lipsa unei reglementări exprese în sensul luării în considerare numai a perioadei de prizonerat ulterioare datei de 23 august 1944, prevederile art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990 nu exclud perioada de prizonerat anterioară acestei date pentru acordarea drepturilor prevăzute de decretul-lege menționat.

22. În sensul acestei orientări jurisprudențiale au fost anexate sesizării hotărâri judecătorești definitive pronunțate de tribunalele Brașov și Satu Mare.

IV. Jurisprudența Curții Constituționale

23. Prin Decizia nr. 242 din 10 iunie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 29 iulie 2003, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1, 5 și 9 din Decretul-lege nr. 118/1990, precum și a dispozițiilor art. 3 și 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999 privind acordarea calității de luptător în rezistența anticomunistă persoanelor condamnate pentru infracțiuni săvârșite din motive politice, persoanelor împotriva cărora au fost dispuse, din motive politice, măsuri administrative abuzive, precum și persoanelor care au participat la acțiuni de împotrăvire cu arme și de răsturnare prin forță a regimului comunist instaurat în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 568/2001, cu modificările și completările ulterioare (Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999), reținând că necuprinderea în categoriile beneficiare de drepturi și a altor persoane, care se consideră îndreptățite să beneficieze de drepturile acordate prin lege, nu contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, ci este o problemă de opțiune a legiuitorului pozitiv cu privire la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care beneficiază de drepturile respective.

24. Prin Decizia nr. 303 din 10 iulie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 10 septembrie 2003, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 1 și 12 din Decretul-lege nr. 118/1990, reținând că hotărârea legiuitorului de a acorda măsuri reparatorii numai persoanelor condamnate ori celor care au suferit măsuri represive aplicate de dictatura instaurată în România nu contravine principiului egalității în drepturi sau principiului nediscriminării, întrucât statului român nu îi revine nicio obligație față de cetățenii români asupra cărora au fost exercitate măsuri politice sau dispoziții abuzive de autoritățile altor state, în afara teritoriului său. Faptul că, prin corelarea unor prevederi legale, unele persoane pot ajunge în situații

defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor interese, în acest fel, nu reprezintă o discriminare. Limitarea impusă de dispozițiile legale criticate, respectiv acordarea de beneficii numai anumitor categorii de persoane, expres enumerate, are o justificare obiectivă și rezonabilă, și anume aceea că statul român este responsabil față de cetățenii săi numai în ceea ce privește dispozițiile și faptele proprii, aplicate de autoritățile române pe teritoriul său.

25. De asemenea, prin Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 15 noiembrie 2010, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (1) lit. a) teza întâi din Legea nr. 221/2009 privind condamnările cu caracter politic și măsurile administrative asimilate acestora, pronunțate în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 221/2009), reținând că: „scopul acordării de despăgubiri pentru daunele morale suferite de persoanele persecutate în perioada comunistă este nu atât repararea prejudiciului suferit, prin repunerea persoanei persecutate într-o situație similară cu cea avută anterior — ceea ce este și imposibil, ci finalitatea instituirii acestei norme reparatorii este de a produce o satisfacție de ordin moral, prin înseși recunoașterea și condamnarea măsurii contrare drepturilor omului, principiu care reiese din actele normative interne, fiind în deplină concordanță cu recomandările Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. Curtea apreciază că nu poate exista decât o obligație «morală» a statului de a acorda despăgubiri persoanelor persecutate în perioada comunistă.”

V. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

26. Prin Decizia nr. 15 din 12 noiembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 837 din 12 decembrie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 221/2009 raportat la art. 1 alin. (3) din același act normativ și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 214/1999, deportarea și prizoneratul în fosta U.R.S.S. anterior datei de 6 martie 1945 nu reprezintă măsuri administrative cu caracter politic, în sensul Legii nr. 221/2009.”

În considerentele acestei decizii s-a reținut că recunoașterea drepturilor prevăzute de acest act normativ presupune constatarea caracterului politic al măsurilor la care au fost supuse persoanele beneficiare, legiuitorul extinzând aplicarea prevederilor decretului-lege menționat și asupra celor două situații ce sunt supuse analizei în prezenta cauză, respectiv deportarea în străinătate după 23 august 1944 și prizoneratul după război. Atât deportarea, cât și prizoneratul au fost consecințe ale războiului și ale poziției asumate de statul român la acel moment istoric, preexistente apariției statului comunist, dar menținute de acesta.

27. Prin Decizia nr. 4 din 30 ianuarie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 174 din 1 martie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și, în consecință, a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (6) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1208 din 10 decembrie 2020, cu modificările și completările ulterioare, copilul înfiat cu efectele filiației firești de alte persoane nu este

exclus, pentru acest motiv, de la beneficiul drepturilor solicitate, în considerarea persecuției politice a părintelui său biologic.”

În considerentele de la paragrafele 57 și 58 ale acestei decizii s-au reținut următoarele: „Rațiunea acestui act normativ completator al Decretului-lege nr. 118/1990, regăsită în expunerea de motive a legii, evocă ideea stabilirii unei echități de natură morală și materială pentru cei care au suferit ororile regimului comunist, pentru cei care și-au sacrificat viața în închisorile și lagărele comuniste pentru apărarea libertății, demnității și credinței străbune ale poporului român, fiind necesar ca persoanele nevinovate, care au fost persecutate pentru fapte considerate legale într-o societate democratică, să fie reabilitate, să le fie restituite proprietățile confiscate și, cât timp mai sunt în viață (victimele regimului comunist și familiile lor), să poată primi compensații pentru daunele morale suferite. S-a considerat fundamental necesar și corect ca și urmașii celor care au fost victime dovedite ale regimului comunist să beneficieze de reparațiile acordate prin Decretul-lege nr. 118/1990, deoarece, în baza criteriilor aberante stabilite de regimul comunist, au fost considerați ca având «origine nesănătoasă», suferind multe discriminări și limitări profesionale. Se înțelege deci că drepturile recunoscute în cuprinsul alin. (5)—(9) ale art. 5 din Decretul-lege nr. 118/1990 sunt menite să atenueze pe cât posibil lipsurile/suferințele de ordin material și pe cele de ordin moral îndurate de destinatarii normei, în considerarea condiției lor sociale, de copii ai celor decedați în luptele cu organele de represiune comuniste, în răscoale țărănești ori ai celor dispăruți sau exterminați în timpul detenției, internați abuziv în spitale de psihiatrie, deportați, strămutați, prizonieri, persoane cărora li s-a stabilit domiciliul obligatoriu, respectiv de copii minori/copii născuți la data la care unul sau ambii părinți s-au aflat în una din situațiile prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) ori de copii născuți după încetarea situațiilor prevăzute la art. 1 alin. (1) și (2) din același decret-lege.”

VI. Opinia procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

28. Autorul sesizării a apreciat că prima orientare jurisprudențială este în litera și în spiritul legii.

29. În argumentare a arătat că starea de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944 a avut la bază starea beligerantă dintre România și U.R.S.S., țări aflate în război în acea perioadă.

30. În accepțiunea art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990, starea de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944 nu reprezintă o condiție ce trebuie utilizată la calculul drepturilor prevăzute de art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din același act normativ, ci una care particularizează situația premisă referitoare la începutul stării de prizonierat perpetuate ulterior datei de 12 septembrie 1944.

31. În conținutul art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990, în care se prevede că, „fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului, indiferent de locul reținerii”, accentul cade pe reținerea în captivitate după încheierea armistițiului, când armata română a încetat operațiunile militare împotriva U.R.S.S.

32. De altfel, scopul adoptării Decretului-lege nr. 118/1990 nu a fost indemnizarea pentru starea de prizonierat în U.R.S.S. derivată din situația de beligerantă, ci pentru o stare de prizonierat nejustificată, impusă ori menținută de un stat devenit aliat al statului român.

33. În consecință, în cazul persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică anterior datei de 23 august 1944 și reținute în captivitate după încheierea armistițiului,

perioada de prizonierat pentru stabilirea bazei de calcul al indemnizației potrivit art. 4 alin. (1) din Decretul-lege nr. 118/1990 nu include și perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944.

VII. Opinia judecătorilor-raportori

34. Judecătorii-raportori au apreciat că, în cazul persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică anterior datei de 23 august 1944 și reținute în captivitate după încheierea armistițiului, perioada de prizonierat pentru stabilirea bazei de calcul al indemnizației potrivit art. 4 alin. (1) din Decretul-lege nr. 118/1990 nu include și perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944.

VIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

VIII.1. Asupra admisibilității sesizării

35. Verificând regularitatea sesizării, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție a fost legal investită de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție care, potrivit dispozițiilor art. 514 din Codul de procedură civilă, are calitate procesuală pentru declanșarea acestui mecanism de unificare a practicii judiciare, în scopul interpretării și aplicării unitare a legii de către instanțele judecătorești.

36. În privința condițiilor de admisibilitate a recursului în interesul legii, art. 515 din Codul de procedură civilă prevede că „Recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.”

37. Din conținutul acestei norme rezultă condițiile ce trebuie îndeplinite cumulativ pentru ca recursul în interesul legii să fie admisibil, și anume:

— obiectul recursului în interesul legii să fie o problemă de drept;

— problema de drept să fi fost soluționată în mod diferit de instanțele de judecată;

— dovada soluționării diferite să se facă prin hotărâri judecătorești definitive;

— hotărârile judecătorești definitive să fie anexate cererii.

38. Prima condiție menționată este îndeplinită, deoarece prezentul recurs în interesul legii vizează o problemă de drept referitoare la interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (2) lit. b), art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din Decretul-lege nr. 118/1990, în sensul de a se stabili, în cazul persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică anterior datei de 23 august 1944 și reținute în captivitate după încheierea armistițiului, dacă perioada de prizonierat pentru stabilirea bazei de calcul al indemnizației potrivit art. 4 alin. (1) din decretul-lege menționat include și perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944.

39. Și a doua condiție este îndeplinită, de vreme ce hotărârile judecătorești invocate de autorul sesizării au soluționat diferit problema de drept în discuție.

40. Astfel, în opinia majoritară s-a apreciat că art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990 se interpretează în sensul că drepturile prevăzute de art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din același act normativ vizează numai perioada ulterioară datei de 23 august 1944.

41. În cea de-a doua orientare jurisprudențială s-a apreciat că trebuie recunoscută inclusiv perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944, pentru acordarea drepturilor prevăzute de art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din Decretul-lege nr. 118/1990.

42. Autorul sesizării a anexat hotărâri judecătorești definitive prin care a făcut dovada soluționării diferite a problemei de drept ce formează obiectul prezentului recurs în interesul legii.

43. Fiind îndeplinite condițiile de admisibilitate reglementate de dispozițiile art. 514 și 515 din Codul de procedură civilă, se impune dezlegarea problemei de drept prin pronunțarea unei decizii în interesul legii.

VIII.2. **Asupra fondului recursului în interesul legii**

44. Referitor la problema de drept ce formează obiectul sesizării, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că legiuitorul a fost preocupat constant de îmbunătățirea legislației cu caracter reparatoriu pentru persoanele persecutate din motive politice și etnice, dovadă în acest sens fiind prevederile Decretului-lege nr. 118/1990, ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 214/1999 și ale Legii nr. 221/2009.

45. Prin Decizia nr. 1.360 din 21 octombrie 2010, Curtea Constituțională a reținut că scopul acordării de despăgubiri pentru daunele morale suferite de persoanele persecutate în perioada comunistă este nu atât repararea prejudiciului suferit, prin repunerea persoanei persecutate într-o situație similară cu cea avută anterior — ceea ce este și imposibil, ci finalitatea instituirii acestei norme reparatorii este de a produce o satisfacție de ordin moral, prin înseși recunoașterea și condamnarea măsurii contrare drepturilor omului, principiu care reiese din actele normative interne, fiind în deplină concordanță cu recomandările Adunării Parlamentare a Consiliului Europei. A mai apreciat că nu poate exista decât o obligație „morală” a statului de a acorda despăgubiri persoanelor persecutate în perioada comunistă.

46. De asemenea, prin Hotărârea din 12 mai 2009, pronunțată în Cauza *Ernewein și alții împotriva Germaniei* și prin Hotărârea din 2 februarie 2010, pronunțată în Cauza *Klaus și Iouri Kiladze contra Georgiei*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dispozițiile Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale nu impun statelor membre nicio obligație specifică de a repara nedreptățile sau daunele cauzate de predecesorii lor. Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu garantează dreptul de a dobândi un bun (Hotărârea din 23 noiembrie 1983, pronunțată în Cauza *Van der Mussele contra Belgiei*, Hotărârea din 9 octombrie 2003, pronunțată în Cauza *Slivenko contra Letoniei*, și Hotărârea din 18 februarie 2009, pronunțată în Cauza *Andrejeva contra Letoniei*).

47. Totodată, prin Decizia nr. 15 din 12 noiembrie 2012, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a stabilit că deportarea și prizonieratul în fosta U.R.S.S. anterior datei de 6 martie 1945 nu reprezintă măsuri administrative cu caracter politic, în sensul Legii nr. 221/2009, reținând că rațiunea edictării acestei legi este aceea de completare a actelor normative reparatorii deja existente și că atât deportarea, cât și prizonieratul au fost consecințe ale războiului și ale poziției asumate de statul român la acel moment istoric, preexistente apariției statului comunist, dar menținute de acesta.

48. Se poate constata că starea de prizonierat la care face referire art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990 se deosebește de formele de persecuție politică [enumerare în art. 1 alin. (1) din același decret-lege] exercitate de dictatura comunistă instaurată la 6 martie 1945.

49. Starea de prizonierat în U.R.S.S. nu reprezintă o formă de persecuție politică a regimului comunist instaurat în România la data de 6 martie 1945, dar introducerea în Decretul-lege nr. 118/1990 a prevederilor ce lărgesc sfera persoanelor îndrituite la beneficiile acordate de acest act normativ (prin includerea în rândul beneficiarilor reparațiilor prevăzute de decretul-lege menționat a prizonierilor constituiți de către U.R.S.S. după data de 23 august 1944 ori aflați în această stare la data de 23 august

1944 și menținuți în prizonierat ulterior încheierii armistițiului) a avut în vedere un punct comun ce există între formele de persecuție politică de la art. 1 alin. (1) din decretul-lege și starea de prizonierat în U.R.S.S. ulterioară datei de 23 august 1944, menționată la art. 1 alin. (2) lit. b) din același decret-lege, și anume activitatea U.R.S.S., devenită aliat al României ulterior datei de 23 august 1944.

50. Starea de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944 a avut la bază un prizonierat impus de un stat inamic la acea dată și s-a datorat stării de beligeranță dintre România și U.R.S.S., țări aflate în acea perioadă în război și în contrarietate de interese militare.

51. Pentru interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990 este relevantă metoda de interpretare istorică, fiind necesară analiza evoluției în timp a acestora.

52. Inițial, la data publicării Decretului-lege nr. 118/1990 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 50 din 9 aprilie 1990, art. 1 din acest act normativ nu făcea referire la categoria persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică.

53. Abia prin Legea nr. 38/1990 s-a extins aplicarea Decretului-lege nr. 118/1990 la persoanele constituite în prizonieri de către partea sovietică după data de 23 august 1944.

54. În afară de persoanele constituite în prizonieri după data de 23 august 1944, s-a constatat că mai exista o altă categorie de persoane ce au avut calitatea de prizonieri în U.R.S.S. ulterior acestei date, și anume persoanele constituite ca atare anterior datei de 23 august 1944 și care au continuat să fie menținute în această stare ulterior încheierii Convenției de armistițiu din 12 septembrie 1944.

55. Pentru a se asigura egalitatea de tratament cu persoanele a căror situație a fost vizată de Legea nr. 38/1990, întrucât nu exista nicio rațiune pentru a face o diferență față de perioada de prizonierat în U.R.S.S. ulterioară datei de 23 august 1944, în funcție de data la care a început această stare (anterior sau ulterior datei de 23 august 1944), prin Legea nr. 59/1991 pentru modificarea și completarea Decretului-lege nr. 118 din 30 martie 1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945 (*Legea nr. 59/1991*), a fost extinsă din nou sfera persoanelor cărora le erau acordate beneficii prin Decretul-lege nr. 118/1990. Astfel, în rândul beneficiarilor Decretului-lege nr. 118/1990 au fost incluse și persoanele care au fost constituite în prizonieri de către U.R.S.S. anterior datei de 23 august 1944, dar au fost menținute în această stare ulterior încheierii armistițiului, prin modificarea operată de legea menționată, art. 1 alin. (1¹) lit. b) din același decret-lege (în numerotarea de la acea dată) dobândind următoarea formă: „De aceleași drepturi beneficiază și persoana care: a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului.”

56. În urma modificărilor aduse prin Legea nr. 59/1991, Decretul-lege nr. 118/1990 a fost republicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1208 din 10 decembrie 2020, art. 1 alin. (1¹) lit. b) din decretul-lege menționat devenind art. 1 alin. (2) lit. b).

57. Ulterior, Legea nr. 210/2022 pentru modificarea art. 1 alin. (2) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri și pentru stabilirea unor măsuri necesare aplicării Ordonanței Guvernului nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor

persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, cu modificările ulterioare, a modificat art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990, stabilind că persoanele constituite în prizonieri înainte de 23 august 1944, care au fost reținute în captivitate după încheierea armistițiului, beneficiază de drepturile prevăzute de decretul-lege menționat, indiferent de locul reținerii.

58. Observând această evoluție a reglementării analizate, reiese clar că legiuitorul a înțeles să facă distincție în privința stării de prizonierat după cum aceasta exista anterior sau ulterior datei de 23 august 1944. Astfel, dacă persoana a fost constituită în prizonier după data de 23 august 1944 sau înainte de această dată, dar a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului, va beneficia de drepturile prevăzute de Decretul-lege nr. 118/1990. În schimb, dacă persoana a fost constituită în prizonier înainte de data de 23 august 1944 și a fost eliberată după încheierea armistițiului nu va beneficia de aceste drepturi.

59. Interpretarea conform căreia calculul indemnizației lunare vizează numai perioada de prizonierat ulterioară datei de 23 august 1944 rezultă din faptul că prima modificare a actului normativ ce a introdus dreptul la indemnizație inclusiv a celor aflați în prizonierat în U.R.S.S. (Legea nr. 38/1990) a privit persoanele constituite în prizonieri după această dată.

60. De altfel, pentru starea de prizonierat în U.R.S.S. sau în orice stat, indiferent de data existenței acestei stări, au fost acordate beneficii prin Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

61. În exercitarea controlului de constituționalitate a unor dispoziții din Decretul-lege nr. 118/1990, Curtea Constituțională a stabilit, prin Decizia nr. 303 din 10 iulie 2003, că hotărârea legiuitorului de a acorda măsuri reparatorii numai persoanelor condamnate ori celor care au suferit măsuri represive aplicate de dictatura instaurată în România nu contravin principiului egalității în drepturi sau principiului nediscriminării, întrucât statului român nu îi revine nicio obligație față de cetățenii români asupra cărora au fost exercitate măsuri politice sau dispoziții abuzive de autoritățile altor state, în afara teritoriului său. Faptul că, prin corelarea unor prevederi legale, unele persoane pot

ajunge în situații defavorabile, apreciate subiectiv, prin prisma propriilor interese, în acest fel, nu reprezintă o discriminare.

62. De asemenea, prin Decizia nr. 242 din 10 iunie 2003, instanța de contencios constituțional a statuat că necuprinderea în categoriile beneficiare de drepturi și a altor persoane, care se consideră îndreptățite să beneficieze de drepturile acordate prin lege, nu contravine principiului constituțional al egalității în drepturi, ci este o problemă de opțiune a legiuitorului pozitiv cu privire la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească persoanele care beneficiază de drepturile respective.

63. În plus, trebuie subliniat că interpretarea teleologică contribuie la lămurirea dispozițiilor art. 1 alin. (2) lit. b) din Decretul-lege nr. 118/1990, deoarece scopul edictării acestora nu a fost acela de a indemniza persoanele (ori urmașii acestora) pentru starea de prizonierat în U.R.S.S., derivată din situația de beligeranță dintre cele două țări, ci a avut în vedere starea de prizonierat nejustificată, continuată după data de 23 august 1944, când armata română nu a mai luptat împotriva armatei sovietice, devenind aliat *de iure* al acesteia.

64. Având în vedere încetarea de către România a operațiunilor militare împotriva U.R.S.S. la data de 23 august 1944 și alianța consfințită între aceste state prin Convenția de armistițiu din 12 septembrie 1944, apar ca injuste constituirea de prizonieri și prelungirea acestei stări după data de 23 august 1944.

65. În acest context istoric, statul român și-a asumat prin Decretul-lege nr. 118/1990 obligația de a despăgubi persoanele constituite în prizonieri de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori care, fiind constituite ca atare înainte de această dată, au fost menținute în stare de prizonierat după încheierea armistițiului.

66. Dacă legiuitorul ar fi avut în vedere acordarea drepturilor pentru întreaga perioadă de prizonierat (atât cea anterioară, cât și cea ulterioară datei de 23 august 1944), nu ar fi avut motive să se raporteze la această dată, ci ar fi folosit o formulare generală, din care să rezulte că se referă la persoana constituită în prizonier de către partea sovietică (indiferent de data de început a perioadei de prizonierat ori de menținerea stării de prizonierat după o anumită dată).

67. Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 517 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite recursul în interesul legii formulat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și, în consecință, stabilește că:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (2) lit. b), art. 4 alin. (1) și art. 5 alin. (7) din Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, cu modificările și completările ulterioare, în cazul persoanelor constituite în prizonieri de către partea sovietică anterior datei de 23 august 1944 și reținute în captivitate după încheierea armistițiului, perioada de prizonierat pentru stabilirea bazei de calcul al indemnizației potrivit art. 4 alin. (1) din decretul-lege menționat nu include și perioada de prizonierat anterioară datei de 23 august 1944.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 13 noiembrie 2023.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Cristian Balacciu

RECTIFICĂRI

În anexa nr. 7/03 la Legea bugetului de stat pe anul 2024 nr. 421/2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1187 și 1187 bis din 29 decembrie 2023, se fac următoarele rectificări:

— la nr. crt. 72 „Argeș”, în coloana a 5-a, în loc de: „Asfaltare drumuri comunale Strada Principală Strada Afrimești — Parțial și Strada Lereni, comuna Bârla Sat Urlueni, Județul Argeș” se va citi: „Asfaltarea unui număr de două drumuri comunale: Strada Principală — Sat Afrimești — Parțial și Strada Lereni, Sat Urlueni, Comuna Bârla, Județul Argeș”;

— la nr. crt. 86 „Argeș”, în coloana a 5-a, în loc de: „Extindere alimentare cu apă în Satul Loanicești «Tarină», Poienarii de Argeș” se va citi: „Extindere alimentare cu apă în Satul Ioanicești «Țarină», Poienarii de Argeș”.

★

În preambulul Ordinului ministrului educației nr. 5.716/2023 privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Internațională „Clas” din comuna Snagov, satul Cioflăceni, județul Ilfov, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 815 din 11 septembrie 2023, se face următoarea rectificare:

— la a cincea liniuță, în loc de: „... nr. 4.647/2017 privind acordarea autorizației de funcționare provizorie Asociației «Inteligențe Multiple» din comuna Snagov, satul Cioflăceni, județul Ilfov, pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Primară «Junior School» din comuna Ștefăneștii de Jos, satul Ștefăneștii de Jos, județul Ilfov,” se va citi: „... nr. 4.647/2017 privind acordarea autorizării de funcționare provizorie Asociației «Inteligențe Multiple» din satul Cioflăceni pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Școala Internațională «Clas» din satul Cioflăceni”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

